

Funcționarul fiscal în serviciul contribuabilului

IMPOZITUL PE VENIT

Veniturile notarilor și executorilor judecătorești

Ghidul privind determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit al persoanelor fizice care practică activitate profesională (notarii și executorii judecătorești)

Elaborat:
*Direcția metodologia impozitelor directe și impozitare internațională,
Direcția generală metodologia impozitelor și taxelor*

*Actualizat la data de 22 august 2016
Ordinul IFPS nr.780 din 22.08.2016*

GHIDUL

privind determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit al persoanelor fizice care practică activitate profesională (notarii și executorii judecătorești)

Obiectivul Ghidului privind determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit al persoanelor fizice care practică activitate profesională (în continuare – Ghid) are drept scop explicarea modului de determinare a obligațiilor fiscale privind impozitul pe venitul persoanelor care practică activitate profesională de notar sau executor judecătoresc și este elaborat ca urmare a intrării în vigoare a Ordinului Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Formularului-tip „Calculul impozitului pe venitul persoanelor ce practică activitate profesională de notar sau de executor judecătoresc” și a modului de completare a acestuia (Forma CNOTAREX15), [nr. 72 din 25.05.2015](#) (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 131-138*).

1. Cadrul juridic

Activitatea notarială, precum și activitatea de executor judecătoresc este activitate profesională. Principiile și modul de realizare a activității acestora sunt reglementate de prevederile legislației în vigoare, după cum urmează:

- pentru notari – Legea cu privire la notariat [nr.1453-XV din 8 noiembrie 2002](#) (*Monitorul Oficial, 2002, nr. 154-157*);
- pentru executorii judecătorești – Legea privind executorii judecătorești [nr.113 din 17.06.2010](#) (*Monitorul Oficial, 2010, nr. 126-128*).

Impunerea cu impozitul pe venit a activității profesionale a notarilor este reglementată de capitolul 10¹ „Impozitarea notarilor publici” din Codul fiscal.

În același timp, potrivit Deciziei Curții Supreme de Justiție nr.3r-1402/12 din 5 septembrie 2012, regimul fiscal aplicat notarilor publici se extinde și asupra executorilor judecătorești.

Astfel, executorii judecătorești urmează să fie impozitați din momentul investirii în funcție, conform regimului de impozitare a notarilor, reglementat prin capitolul nominalizat.

2. Calcularea și declararea obligațiilor fiscale

Întru determinarea obligațiilor fiscale ale notarilor și executorilor judecătorești privind impozitul pe venit, prin Ordinul Ministerului Finanțelor [nr.72 din 25 mai 2015](#) a fost aprobat Formularul-tip „Calculul impozitului pe venitul persoanelor ce practică activitate profesională de notar sau de executor judecătoresc” (Forma CNOTAREX15), conform anexei nr.1, precum și modul de completare a acestuia (anexa nr. 2).

Calculul impozitului pe venitul persoanelor care practică activitate profesională de notar sau de executor judecătoresc (Forma CNOTAREX15) urmează a fi prezentat nu mai târziu de data de 25 a lunii următoare lunii de declarare (art. 69⁶ alin. (3) din Codul fiscal).

Calcularea impozitului pe venit se efectuează de către notar și de executorul judecătoresc lunar prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului lunar impozabil, iar achitarea la buget se efectuează pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune.

Prin urmare, notarii și executorii judecătorești sunt obligați să depună Calculul impozitului pe venit (Forma CNOTAREX15) și să-și onoreze obligațiile fiscale pentru fiecare perioadă fiscală – lună calendaristică începînd cu momentul inițierii desfășurării activității profesionale.

În cazul în care notarii și/sau executorii judecătorești care, pe lângă veniturile obținute din activitatea sa profesională, au obținut și alte venituri impozabile ce urmează a fi declarate, aceștia au obligația să prezinte și Declarația persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit. La completarea

Declarației persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit se va indica mărimea scutirii care nu a fost utilizată.

Exemplu: Să admitem situația că executorul judecătoresc Ursu Dumitru potrivit Calculului impozitului pe venitul persoanei care practică activitate profesională de notar sau de executor judecătoresc (forma CNOTAREX15) pentru luna octombrie a suportat cheltuieli de la activitatea sa de executor judecătoresc, care depășesc suma venitului obținut.

Dat fiind faptul că executorul judecătoresc Ursu Dumitru pentru luna octombrie a obținut un indicator negativ (pierderi fiscale) în rezultatul activității sale profesionale, acesta nu va putea utiliza scutiile sale la care are dreptul conform legislației în vigoare și, respectiv, nu va completa rîndul 040 „Suma scutiilor conform art. 33, 34 și 35 din Codul fiscal” din Calcul.

În același timp, să admitem situația că Ursu Dumitru (cetățean) în anul 2015 a înstrăinat un bun imobil, în rezultat obținînd creștere de capital. Prin urmare, potrivit legislației în vigoare cetățeanul Ursu Dumitru va fi obligat, nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune (25.03.2016), să prezinte Declarația persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit indicînd suma venitului impozabil obținut.

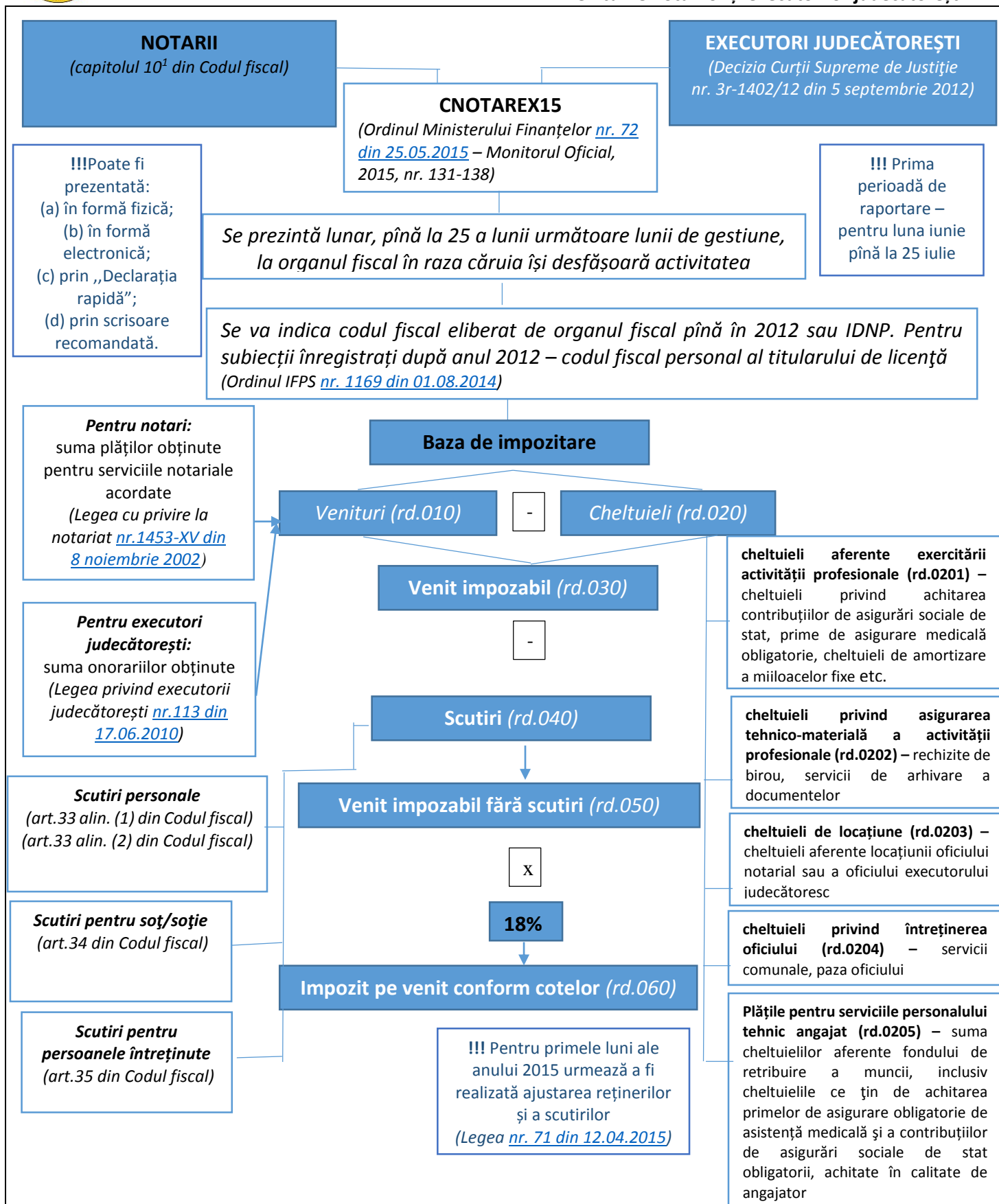
Concomitent cu declararea venitului impozabil obținut cet. Ursu Dumitru în rubricile aferente scutiilor va indica și suma scutirii care pe parcursul anului de gestiune nu a fost utilizată totalmente, adică suma scutirii neutilizată în luna octombrie 2015. În cazul în care cet. Ursu Dumitru pe parcursul anului a utilizat doar scutirea personală, mărimea scutirii care va fi indicată în Declarație va constitui 844 lei (sumă formată ca urmare a neutilizării de către acesta (ca executor judecătoresc) a scutirii personale pentru luna octombrie și determinată în felul următor: 10 128 lei (cuantumul scutirii personale în vigoare pentru anul 2015 (art. 33 alin. (1) din CF) : 12 luni).

În continuare se prezintă, în formă de tabel, modul de prezentare a Calculului impozitului pe venitul persoanelor ce practică activitate profesională de notar sau de executor judecătoresc (Forma CNOTAREX15). **Schematic**, Darea de seamă **CNOTAREX15** poate fi reprezentată în felul următor:

IMPOZITUL PE VENIT

Veniturile notarilor și executorilor judecătorești

3. Achitarea obligației fiscale

Fiecare notar sau executor judecătoresc care practică activitate profesională urmează **să calculeze și să achite lunar la buget** suma impozitului pe venit, determinată pentru fiecare perioadă fiscală, nu mai târziu de data stabilită pentru prezentarea Calculului pe perioada de gestiune.

Respectiv, întru determinarea obligațiilor fiscale atât de către notari, cât și de executori judecătorești privind achitarea impozitului pe venit, aceștia urmează, în termen de până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune, să calculeze impozitul pe venit și să prezinte la organul fiscal teritorial în raza căruia se deservesc, adică, în raza căreia aceștia își desfășoară activitatea (sediul), Formularul-tip „CNOTAREX15”.

Locul de desfășurare a activității (sediul) notarului sau executorului judecătoresc corespunde cu datele de înregistrare a activității indicate în registrele ținute de autoritatea competentă (Ministerul Justiției).

Potrivit prevederilor art. 69⁶ alin. (1) din Codul fiscal, calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului **lunar** impozabil, ceea ce stabilește perioada fiscală pentru care se prezintă Calculul de către notar sau executor judecătoresc.

Achitarea impozitului pe venit, calculat pe veniturile obținute de către notar sau executorul judecătoresc ca urmare a executării activității sale, se efectuează în conformitate cu modul stabilit de către Ministerul Finanțelor pentru fiecare an bugetar și publicat în Monitorul Oficial.

Prin urmare, achitarea obligației fiscale aferente impozitului pe venit, determinat prin Calculul menționat (forma CNOTAREX15), se va efectua prin transferul acestuia la clasificarea bugetară – (capitolului 111, paragraful 01 – „Impozitul pe venit din salariu”, în vigoare până la 31.12.2015).

Începând cu anul 2016 notarii și executorii judecătorești vor transfera impozitul pe venit calculat din activitatea sa la codul ECO-111110 - „Impozit pe venitul din salariu, codul IBAN al cărui urmează a fi generat accesând pagina web al Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md (Ordinul MF nr.180 din 12 octombrie 2015)”.

“Începând cu anul 2016, notarii și executorii judecătorești, cu excepția celor care desfășoară activitatea în UTA Găgăuzia, transferă impozitul pe venit la bugetul de stat la codul ECO 111110, corespunzător datelor bancare:

Beneficiar: Ministerul Finanțelor;

Codul fiscal: 1006601000037;

Prestatorul beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat;

Codul IBAN: Se generează conform Registrului codurilor IBAN, plasat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md (aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.180 din 12.10.2015).

Notarii și executorii judecătorești care își desfășoară activitatea în localitățile din UTA Găgăuzia transferă impozitul pe venit integral la bugetul central al UTA Găgăuzia, la codul ECO 111110, ținând cont de prevederile pct.5.4 din Ordinul Ministerului Finanțelor nominalizat.”

4. Controlul asupra onorării obligațiilor fiscale cu privire la impozitul pe venit

În conformitate cu prevederile art. 129 pct.7) din Codul fiscal, perioada fiscală reprezintă timpul, stabilit conform legislației fiscale, pentru care se execută obligația fiscală.

Prin urmare, în cazul nedeclarării, declarării tardive sau diminuării impozitului sau taxei de către notari sau executorii judecătorești, se vor aplica sancțiuni conform legislației.

Notarii și executorii judecătorești care descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține o greșeală sau o omisiune sunt în drept să prezinte o dare de seamă fiscală corectată, conform formularului și modului de întocmire în vigoare pentru darea de seamă care se corectează, totodată, respectând prevederile art. 188 din Codul fiscal.

5. Informații suplimentare aferente determinării obligațiilor fiscale

Notarul și/sau executorul judecătoresc care a efectuat plăți pe parcursul anului fiscal în folosul persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, precum și angajaților săi, prezintă în baza art.92 din Codul fiscal dările de seamă fiscale formularul cărora este aprobat prin Hotărârea Guvernului [nr.697 din 22 august 2014](#), inclusiv:

- Darea de seamă privind venitul achitat și impozitul pe venit reținut din acesta (forma IRV14);
- Nota de informare privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților, precum și plățile achitate rezidenților din alte surse de venit decât salariul și impozitul pe venit reținut din aceste plăți (forma IALS14).

De asemenea, notarul și/sau executorul judecătoresc, care pe parcursul anului fiscal au efectuat plăți în folosul persoanelor fizice și/sau angajații acestora vor fi obligați, pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile, să prezinte beneficiarului acestor plăți (cu excepția celor care au obținut venituri conform art.90¹, dacă venitul achitat (pe tip de venit) nu depășește scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1) din Codul fiscal și art.91 alin.(1) din Codul fiscal) informații privind tipul venitul achitat, suma acestuia, suma scutirilor acordate conform art.33 – 35, suma deducerilor prevăzute la art.36 alin.(6) și (7), precum și suma impozitului reținut, în cazul reținerii.

Pentru a obține informații suplimentare aferente determinării obligațiilor fiscale notarii și executorii judecătorești pot accesa:

- Informația din Baza generalizată a practicii fiscale, care poate fi accesată urmînd legătura: Pagina de start a Serviciului Fiscal de Stat (www.fisc.md), compartimentul „Legislația fiscală”, subcompartimentul „Baza generalizată a practicii fiscale”
- Centrul de apel unic al Serviciului Fiscal de Stat: nr. tel. 0 8000 1525 (apel gratuit).

Pentru înaintarea propunerilor și abordarea întrebărilor privind aplicarea regimului fiscal aferent notarilor și executorilor judecătorești se va accesa adresa electronică a Serviciului Fiscal de Stat: mail.fisc.md.